SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 32. LÖSNUMMER 10 CENTS WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 11 December 1924. LÖSNUMMER 10 CENTS No. 50.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA
Dec 23
Prov. Librarian Winnipeg

Fed. regeringen och Manitoba överens

Tvisterna mellan fed. reg. och Manitoba-intressen rörande pappersvedförsäljningen till McArthur nu bilagda.

Samtliga intressen tillfredsställda.—McArthur får rätt att på vissa villkor avverka 3 milj. famnar ved.

Som bekant har en långvarig strid ägt rum mellan Manitoba provins, McArthur-intressena och dominionregeringen rörande försäljningen av en skogsareal i norra Manitoba till McArthur, och hela den industriella anläggningen har varit nära att äventyras på grund av dessa tvister. Ett flertal konferenser ha avhållits, och man lyckades få de stridande parterna någorlunda eniga, så att saken kunde hänskjutas till Ottawa för slutlig uppgörelse.

Resultaten av de underhandlingar, som under fredagen och lördagen förra veckan fördes i Ottawa, ha, enligt vad Free Press meddelar, resulterat i att fullständig överenskommelse träffats rörande sättet för skogsarealens försäljning. De nya villkoren, vilka komma att inkorporeras i regleringarna, visa, att det ursprungliga förslaget modifierats för att tillfredsställa de krav, som höjts av provinsregeringen, av de privata trävarubolagen och gruvintressena, såväl som nybyggarnes krav.

De preliminära förhandlingarna fördes på fredag, och en tvist uppstod därvid, huruvida ett eller fyra townships skulle avsättas från reservationen för att skydda Brown och Rutherfords intressen. McArthur vägrade i förstone att godkänna detta, men efter närmare övervägande godkände han detsamma.

Bland de nya föreskrifterna äro följande: Att sågtimmer uppgående till 2 milj. fot eller över icke är tillgängligt för trämasseändamål, även om de äro befintliga inom reservationens område, och att den period, under vilken McArthur äger rätt att avverka pappersved, skall minskas från 5 till 4 år, samt att avverkningen skall börja söderifrån och gå i nordöstlig riktning.

En karta har uppdragits av området i fråga, vilket uppdelats i skiften. Varje skifte måste avverkas inom för varje skifte bestämd tid. Det område, som omgiver kraftstationen i Grand Rapids (i norra hörnet av Lake Winnipeg) blir det sista skiftet att avverkas; denna bestämmelse har premier Bracken utverkat. Allmänna tanken synes vara den, att de 3,000,000 famnar av pappersved, som köpet omfattar, skola ha erhållits långt innan man hunnit komma till detta skifte. Sedan denna kvantitet erhållits, komma territorierna att åter lämnas öppna. Området runt Grand Rapids med omnejd kommer således knappast att nås och kommer således i en nära framtid att utnyttjas för andra ändamål.

Man gjorde det klart, att det ingalunda var någons avsikt att förhindra McArthurintressena från att sätta denna industri i gång, som man från vissa håll sökt påskina, utan att avsikten uteslutande var att skydda även andra privata såväl som kollektiva parter och provinsen från att berövas sina rättigheter. Det ser alltså ut, som skulle tvisterna närma sig sin lösning. Försäljningen av skogsarealen kommer att äga rum den 16 dennes. Det vore säkerligen till stor fördel för provinsen, om detta företag kunde börjas, då detta skulle betydligt förminska den förhandenvarande arbetslösheten.

GRUVOLYCKA I NOVA SCOTIA

22 gruvarbetare bli innestängda i en gruva, varvid en arbetare förlorar sitt liv.

Tjugutvå gruvarbetare i No. 2 Slope i Spring Hill gruvan, Nova Scotia, blevo i lördags innestängda i en gruva, då ett ras ägde rum. Frivilliga företogo omedelbart räddningsarbeten men hindrades av ännu ett ras, men efter fortsatta ansträngningar lyckades man befria de instängda arbetarna. John Sweney kunde ej återfinnas förrän tidigt på söndagsmorgonen och befanns då ihjälklämd. Rasen förorsakades av "bumps," några eruptionella företeelser, som under sista tiden förekommit. Premier Armstrong, vilken är arbetsminister, har sedan någon tid tillbaka haft en amerikansk expert vid gruvorna för att söka utforska orsaken till dessa bumps."

Stor invandring från östra Ungern

Ungersk adelsman köper 10,000 acres jord i Sask., och ämnar bringa hit omkring 1,000 familjer.

Kommer att hitbringa 200 familjer redan nästa vår. — Finner förhållandena i Canada att vara mycket goda.

En ungersk adelsman, Aladar de Gedeon, vilken var guvernörgeneral före kriget för östra Ungern med en befolkning av 2 miljoner invånare, har helt nyligen företagit en resa i västra Canada för att se sig om efter jord, dels för sin egen del och dels för sina landsmän. Han är så belåten med förhållandena i västern, att han ämnar köpa ett större jordområde, bestående av 10,000 acres i Indian Head-distriktet, Sask. Han kommer senare att utöka detta område med 10,000 acres.

Han kommer dessutom att hitföra omkring tusen familjer från Ungern, och början skall göras nästa vår med att hitföra 200 familjer. För att placera dessa behöver han 40,000 acres, då han ämnar låta varje familj upptaga en areal av 200 acres.

De flesta av de ungrare, som ämna utvandra till Canada, bo för närvarande i de ockuperade territorierna. De äro trötta på de osäkra förhållandena därstädes och frukta, att deras hem ännu en gång skola skövlas av ett krig, vadan de söka sig hit till landet. De Gedeon företog därför en resa hit för att finna lämplig jord för dem och säger sig ha lyckats förträffligt. Han ligger i underhandlingar med Canada Colonization Association för inköp av 40,000 acres. Gedeon säger, att så långt han kan se, komma hans efterföljare att behöva omkring 200,000 acres, och de komma så långt möjligt att slå sig ned i byar. Ungrarna äro goda farmare, och det finns omkring 60,000 av dem förut i Canada. Vid sin återkomst till Ungern, dit han i dagarna rest, kommer han att avhålla en serie föreläsningar inför Budapest jordbruksförening, vari han kommer att redagöra för jordbruksförhållandena i Canada.

Likörbillen inför Sask. legislatur

Regeringsbutiker komma att upprättas i städerna och ölstugor å landsbygden. — Inga "permits" nödvändiga.

Lagen innehåller även en bestämmelse om lokalt veto.

Likörmotionen har nu av regeringen framlagts för Saskatchewans legislatur. Likörbutiker komma enligt densamma att upprättas i de sju större städerna jämte i Yorkton, där spritdrycker, viner och maltade likörer kunna under regeringens kontroll försäljas. I lantdistrikten komma ölstugor att öppnas. Affärerna skola handhavas av en likörnämnd, bestående av två eller tre personer, utsedda av regeringen. Inga "permits" äro nödvändiga, varken för likörbutikerna eller ölstugorna i landsbygden, men den kvantitet, som dagligen tillåtes varje köpare, skall bestämmas till fyra gallon öl, två gallon vin och en kvarts sprit i varje likörbutik och tilll fyra gallon öl i ölstugorna.

Leveransmetoden omnämnes ej i motionen. Detta överlämnas till likörnämnden. Motionen innehåller också lokalt vetobestämmelser. Såväl städerna som lantdistrikten kunna genom referendum bortskaffa redan befintliga butiker, och å landsbygden kan man förhindra ölstugors upprättande. 15 procent av väljarna kunna genom petition fordra dylik omröstning.

Förutom de åtta stadsdistrikten kommer landsbygden att uppdelas i 113 distrikt. Inga föreskrifter ha gjorts, att rusdrycker kunna säljas annorstädes än i regeringens försäljningsställen. De i Saskatchewan Temperance Act gjorda bestämmelserna reglerande försäljning av rusdrycker för medicinska, vetenskapliga eller liknande ändamål genom druggister och läkare m. fl ha inkorporerats med lagen. För dessa ändamål måste tillstånd erhållas.

Alla rusdrycker skola försäljas i förseglade flaskor eller kärl.

Ehuru motionen innefattar bestämmelse om uppdelning av landsbygden i district, är det ingalunda meningen att i varje sådant ölstugor skola upprättas.

Saskatchewan Moderation League är missbelåten med förslaget och anser, att det ej överensstämmer med folkviljan, sådan den gav sig uttryck vid omröstningen i somras. Bland annat protesteras mot en bestämmelse i förslaget, att det är förbjudet att i ett privat hem bjuda en person rusdrycker, som allaredan är under rusdryckernas inflytande. —

Tvisten om Normandammen är avgjord

Backus skall konstruera dammen, men inrikesdepartementet har kontroll över densamma och vattenståndet.

Arbetet skall omedelbart påbörjas. Kostnaden blir 5 milj. doll., och 500 man skola sysselsättas.

Underhandlingarna mellan Winnipegs stadsstyrelse, den federala regeringen och E. W. Backus rörande kontrollen av Normandammen ha nu äntligen slutförts och lett till för samtliga parter tillfrelsställande resultat. Normandammen kommer nominellt att vara i Backus' ägo, men Backus kommer att hållas ansvarig för strukturens vidmakthållande, och om han skulle försumma att så göra, äger inrikesdepartementet rätt att inskrida och företaga nödiga åtgärder. Inrikesministern har full kontroll över vattenståndet. Operationen av dammen kommer likaledes att vara under ministerns kontroll, som ock kontroll över Winnipegflodens östra utlopp. Winnipeg stadsstyrelse har redan ratificerat överenskommelsen.

Arbetet å konstruktionen av dammen kommer omedelbart att påbörjas. D. McLeod, vicepresident för Keewatin Power Co., anlände i tisdags till Winnipeg från Minneapolis, varest han konfererat med E. W. Backus och gjorde därvid det uttalandet, att sedan alla hinder nu avlägsnats, kommer arbetet att omedelbart påbörjas, möjligen inom en vecka. Det gäller i första hand bortsprängning av en klippa, bestående av 50,000 kubikyards, vilken hindrar vattnets tillflöde till Winnipeg River. För arbetets utförande komma 500 man att sysselsättas, och kostnaden kommer att uppgå till $5,000,000, av vilka $1,100,000 komma att bekosta sprängningen och utgrävningen, medan resten skall användas för utvidgning av kraftstationen och pappersfabriken. Efter att denna utvidgning har skett, förväntar man, att fabriken skall kunna producera dubbelt så mycket papper som nu eller 250 ton om dagen. Det kalla vädret kanske något försvårar arbetets utförande, men det skall likväl påbörjas. Konstruktionen skall vara färdig före 1925 års slut.

STOR INVANDRING FRÅN DEVONSHIRE

Omkring 3,000 familjer skola i allt hitvandra från England med engelska regeringens hjälp.

Omkring 300 familjer komma att nästa vår invandra till Canada från Devonshire, England, under Overseas planen, enligt en uppgift, som gjorts av John Passmore, Barnstaple, Devon, England, vilken varit på besök hos en broder i närheten av Moose Jaw, Sask.

Invandringen kommer att handhavas av W. R. Park, Exeter, vilken vistats i Canada under fyra månaders tid under de Nationella järnvägarnas auspicier. Mr Park har gjort arrangemang med den imperiella och canadensiska regeringen för överförandet av i allt 3,000 familjer, av vilka 300 skola överföras redan nästa vår. Dessa komma under The Empire Settlement Act att erhålla ett lån av 300 pund sterling, att avbetalas på 25 års tid med 5 proc. ränta. De flesta komma att placeras på sådana farmar, som övergetts av soldater, vilka erhållit dem under The Soldier Settlement Board-planen.

KU KLUX KLAN GÖR INSTEG I CANADA

Tre hundra calgarybor, ett stort antal av dem framstående personer i staden, påstås ha bildat en avdelning av "Ku Klux Klan." Inom en radie av 25 mil i närheten av Calgary ha tre avdelningar bildats, med ett 25-tal medlemmar vardera. Klansmännens organisatör, en vancouverbo, genomreser f. t. Alberta för att organisera flera avdelningar. Som bekant påstås även en avdelning vara bildad i Hamilton, Ont.

En heder för moder Svea.

Civiling. Axel Estelle en vår tids stora svenska uppfinnaregenier. Stelliten är hans uppfinning.

För någon tid sedan meddelades, att en ingenjör Flodin vid Hagfors bruk i Värmland lyckats framställa stål och smidbart järn direkt ur malm, varigenom masugnarna göras obehövliga. Det omtalades samtidigt, att liknande försök gjorts under senare år i andra länder, men att dessa ej varit framgångsrika, och att alltså Flodin skulle vara den, som först lyckats utexperimentera en hållbar metod för en arbetsbesparande och mindre kostbar bearbetning av järnmalm.

Detta är likväl ej med verkliga förhållandet överensstämmande, alldenstund denna ära tillkommer, enligt vad från tillförlitligt håll meddelats oss, den svenske civilingenjören Axel Estelle, f. n. chefsingenjön vid Europas största ackumulatorfabrik, Aktiengesellschaft Hagen i Westfalen i Tyskland.

Ingenjör Estelle erhöll patent på sin metod att framställa ett fullkomligt väldjärn direkt ur malmerna på elektrolytisk väg redan år 1912, såväl i Europa som i Förenta Staterna och Canada. Denna ingenjör Estelles uppfinning, vilken här i Amerika kallas Estelles acid process, till skillnad från en annan av honom på detta område gjord uppfinning, benämnd alkaliprocessen — patenterad i alla länder under kriget — beslagtogs under kriget av såväl amerikanska som tyska regeringen. Anledningen härtill var, att estellitjärnet kunde ersätta koppar för vissa krigsbehov.

Estellitjärnet, och särskilt det som framställes genom alkaliprocessen, äger utomordentlig renhet och lämpar sig särdeles som råvara vid framställning av stål av högsta kvalitet samt till konstruktionsmaterial och äger mycket stor användbarhet inom elektriska industrien, där det förut icke varit möjligt att erhålla ett fullt kolfritt järn.

Det har lyckats ingenjör Estelle att av estellit framställa stål av högsta kvalitet och utan att behöva smälta detsamma. Estelliten, vilken i kallt tillstånd lätt låter pulverisera sig, uppblandas med den önskade komponenten kol samt briketteras. Briket-

(Forts. å sid. 5.)

FÖRFATTARINNA DÖDAD VID OLYCKA

Den även här i landet populära författarinnan mrs Gene Stratton Porter omkommer i en bilolycka.

Den även här i landet välkända författarinnan mrs Gene Stratton Porter omkom den 7 dennes i en bilolycka i Los Angeles, Cal., då en spårvagn kolliderade med den bil, vari mrs Stratton-Porter färdades. Chauffören James Cowdy blev också sårad, ehuru ej så allvarsamt.

Mrs Stratton-Porter var född i Indiana 1868 och gifte sig 1886 med Charles Darwin Porter. Under de senaste fem åren har hon varit bosatt i Kalifornien, varest hon fortsatt med sin verksamhet som skriftställarinna. Hon har skrivit ett femtontal böcker, bland vilka "The Girl of the Limberlost" och "Freckles" äro de mest kända. En stor del av hennes böcker har bestått av skildringar ur fågellivet, ett område, på vilket hon varit ansedd som en av de främsta auktoriteter.

Vad som kan inträffa ombord på en spritskuta.

Ett par morgontidningar i Stockholm berättade i början av denna månad en dramatisk historia, som tilldragit sig utanför svenska tremilsgränsen ombord på en tysk spritsmuggelskuta. Fartyget hade på Åland sålt sprit för 148,000 f. mark och lade sig därefter utanför svenska tremilsgränsen för att avyttra resten till svenska kunder. Besättningen, som hade löfte om andel i vinsten, ville tvinga kaptenen att gå till Finland. Kaptenen vägrade, och då besättningen började uppträda hotfulla, drog han fram en revolver. I samma ögonblick sköt en estländare ett skott genom hans arm, samtidigt som de övriga kastade sig över honom. Kaptenen bands och kastades ned i en stor plåtcistern i lastrummet. Under fyra dagar fick han ligga där utan mat och utsatt för tortyr, då han förklarade, att han ej ville lämna ut sina pengar. Slutligen hällde besättningen vatten i cisternen, så att kaptenen fick sitta med halva kroppen i vatten flera dagar. Han tvangs därigenom att ge sig, och besättningen tilltvingade sig 100 tusen finska mark.

Canadensiskt vete prisbelönt.

Saskatchewanfarmare får $675 för en bushel vete vid lantbruksutställningen i Chicago.

Västra Canada erövrar flera pris, bland annat för havre och alfalfa. Flera pris även vid kreatursavdelningen.

Vid lantbruksutställningen, som nyligen avhölls i Chicago, Ill., tog J.H. Mitchell, Dahinda, Sask., "champion"-skapet för vete. Det var trettonde gången, som första pris för vete tillerkänts Canada, och av dessa ha elva gått till Saskatchewan. Mitchell kommer att erhålla $675 i pris för sin bushel vete — $500 från Winnipeg Board of Trade, $150 från Saskatchewanregeringen och $25 från utställningsauktoriteterna. Detta säges vara det mesta, som någonsin erhållits för en bushel vete. Dessutom erhåller pristagaren Chicago handelskammares trofé.

J. H. Mitchell är från Manchester, England, och ankom till Canada 1907 och tog homestead i närheten av Dahinda, Sask. Han är nu ägare av 220 acres land.

Reservpriset för rött vintervete gick till Montana. I kreatursavdelningen vann en kviga från prinsens av Wales farm i Alta, "Princeton Rosewood," första priset i shorthornklassen.

Canada vann första "grand champion"-priset vid hästutställningen, då "Essenden Jet" från experimentalfarmen i La Combe, Alta, utnämndes till "grand champion shire mare." I Clydesdaleklasserna vann Canada lysande segrar. "Wee Donald," tillhörig C. A. Weavers, Lloydminster, Sask., erhöll championskapet för Clydesdalehingstar, medan andra och tredje pris gingo till Manitoba, i det "King Horne" och "Dunure Gage," ägda av Ben Findlayson, Brandon, tillerkändes dessa priser.

T. H. Gibbons fyrspann hästar fingo första pris, vilket emellertid frantogs dem och tilldelades ett amerikanskt fyrspann, vadan de tillerkändes andra priset.

En årsgammal oxe, utställd av Alberta universitet, vann först John Clays pris och blev reservchampion i sin klass, vilket är en stor utmärkelse för Canada, då stora ansträngningar ha gjorts i Staterna för att vinna detta pris.

För första gång i sex års tid led prärieprovinserna nederlag vad havre beträffar. L. E. Pederson, Victor, Montana, fick i år första priset för havre. Som bekant vann J. W. Biglands, Alberta, detta pris för 1922-23. Flera pris för havre gingo dock även i år till Canada, i det att endast första, andra och åttonde prisen gingo till Staterna.

Första pris för Alfalfa gick också till västra Canada samt 11 av 15 priser för timotejfrö. En nycanadensare, Nick Chjelte, Brooks, Alta, vann första priset för alfalfa.

Läget på trävarumarknaden inger små löften.

Prisfallet har medfört ett nästan fullkomligt stopp i de svenska affärerna.

Läget på trävarumarknaden i Sverige är, enligt Svensk trävarutidning, alltjämnt dystert. Prisfallet har medfört ett nästan fullkomligt stopp i affärerna, vad Sverige beträffar, och sannolikt delas denna erfarenhet även av de ledande verken i Finland. De avlastare, som av ekonomiska skäl tvingats att följa med i den nedåtgående marknaden, och som därigenom bidragit till prisläget försämring, har nu antingen sålt slut på det nödvändigaste av lagren, eller också ha de slutligen vaknat till insikt om, att försäljningar under det nuvarande bottenläget i priserna icke leda till det resultat, som man vanligen åsyftar genom realisation. Det är givet, att ett tydligt missförhållande väcker betänksamhet, som redan börjat lämna spår efter sig. Som bevis därför åberopas det svaga intresset, som kommit till synes i timmerköpen i höst såväl i Sverige som Finland. Endast genom ett energiskt framhärdande i denna princip, d. v. s. minskade timmerköp och minskad tillverkning, kan man tänka sig att komma tillrätta med de nuvarande svårigheterna. Försäljningarna omfatta hittills omkring 815,000 standards.

Komplott mot engelska konungahuset, kabinettet och andra engelska officerare har upptäckts. Dessa stå nu under stark militäreskort.

Hemskt massmord begås i Tyskland

Ett av de hemskaste illdåd, som någonsin ägt rum i Tysklands kriminalhistoria, begicks den 1 dennes.

Ett mördarband anfaller en villa, dödar dess innevånare varpå densamma lägges i aska.

Ett av de hemskaste massmord, som någonsin ägt rum i Tysklands kriminalhistoria, påminnande om de fruktansvärda händelser, som ägde rum under det kaos, som rådde under den blodiga laglösa regimen i Centraleuropa strax efter kriget, tog plats d. 1 dennes i Halger i närheten av Siegen, mellan Ruhrdistriktett och Frankfurt, då ett mördarband på 20 personer anföll en villa, tillhörig en fabriksägare vid namn Angerstein, dödade villans åtta innevånare, varibland voro fyra kvinnor, varpå de satte eld på villan och försvunno utan att polisen lyckats få några spår på mördarna. Angerstein, vilken varit borta och just kom hem i det ögonblick, då mördarne utförde sitt hemska dåd, nedstacks med en dolk och återfanns liggande sanslös i trädgården. Han fraktades omedelbart till ett lasarett. Mördarna brinngade med sig Angersteins 12-årige son, vilken troligen också mistat livet.

Kassaskåpet, i vilket fanns stora penningesummor förvarade, hade lämnats orört, ehuru förövarna hade god tid att spränga detsamma i luften. Icke förty tror man, att dådet ej utförts av hämnd, utan för att röva.

Samtliga de döda hade på ett grymt sätt berövats livet, och deras döda kroppar buro vittne om svårt tilltygande. Angersteins hustru hade dragits ur bädden och fanns död med aderton knivhugg i kroppen. Hennes moder låg i köket, dödad medelst ett yxhugg. I badrummet låg Angersteins svägerska i en pöl av blod.

Efter fullbordat värv satte nidingarna eld på huset, avhöggo telefonlinjerna och vattenledningarna. Brottslingarna ha ej ännu gripits.

Brist på brödsäd gör sig gällande

Veteexpert påstår att årets sädesskörd är otillräcklig att fylla hela världens behov.

Vetepriset är nu uppe i $1.69 per bushel och kommer att gå upp till $2.50 innan våren.

Ehuru det i början av maj detta år såg ut, som skulle årets sädesskörd bli så stor, att världen skulle översvämmas av brödsäd, står den likväl den dag i dag är inför brist på brödsäd, enligt vad presidenten för U. S. Grain Market Cooperation, Gray Silver, uppger i en korrespondens till Free Press. På grund av de nu ökade vetepriserna och det lilla överskott av vete, som förefinnes komma otvivelaktigt miljontals människor att sakna bröd under de nästa månaderna och nästa år, såvida ej 1925 års skörd blir större än innevarande års.

På grund av den svältande världens stora efterfrågan på vete kommer vetepriset att gå upp till $2.50 innan årets slut, förutspår spannmålshandlandena i Chicago Board of Trade. Att denna förutsägelse ej saknar grund, framgår av de priser, som i måndags noterades. Vetepriset här i Winnipeg i måndags voro nämligen $1.69 per bushel för majleverans. Detta är 1½ cents per bushel mera, än vad vetet betingade den 24 nov. Från Chicago meddelas, att vetet därstädes betingat ett pris, som överstigit alla hittills under denna säsong erhållna, och man tror, att det kommer att stiga ännu mera. Decembervetet var det billigaste vetet i världen och såldes för $1.59¾.

Världens behov av vete för 1924-25 beräknas till 750,000,000 bushels. Tillgångarna synas ej täcka dessa behov. Då rågskörden är 275,000,000 bushels mindre än genomsnittsskörden för de senaste fem åren, så inses lätt det allvarliga i situationen. Canada, Australien och Argentina, de tre största sädesproducerande länderna, hade jämförelsevis dåliga skördar i år. Canadas veteskörd är endast hälften av fjorårets. Häftiga regnfall skadade veteskörden i Australien, medan frost och torka skadat skörden i Argentina. Ryssland kan man ej ännu räkna med som veteexporterande land. Förenta Staterna är det enda land, som hade en någorlunda god skörd, men detta land hade allaredan före december månads ingång exporterat sitt veteöverskott.

Republikanerna segra i Tyskland

Monarkisterna och kommunisterna förlora terräng, medan socialdemokraterna och nationalisterna öka sin numerär.

Marx kommer säkerligen att bilda ministär med en konservativ anstrykning.

Valet i Tyskland, vilket ägde rum den 8 dennes, har, såvitt de hittills ofullständiga uppgifterna visat, gått i republikanernas tecken. Republikanism har segrat över monarkism och kommunism, och det tyska folket har försett de republikanska partierna med mandat att fullfölja Dawesplanen.

Valet i Tyskland ägde rum sistlidna söndag och resulterade i att de republikanska partierna i riksdagen firade en betydelsefull triumf över monarkisterna och kommunisterna. Det tyska folket har således gett republikanerna fullt mandat att fullfölja de i Dawesplanen gjorda bestämmelserna. Redan från början kunde man se, att republikanerna hade övertaget, men det var ej förrän tidigt på måndagen, som man hade full kännedom om den överväldigande majoritet över de andra ytterlighetsgrupperna, de republikanska partierna kunde uppvisa.

Vid tretiden på måndagsmorgonen kungjorde regeringen formellt, att socialisterna vunnit omkring 30 proc. och demokraterna 15—20 proc. av de kastade rösterna. Centeristerna behöllo vad de haft, med en svag ökning, likaledes nationalisterna, medan de monarkiska fascisterna och de ytterligt reaktionära förlorade mellan 50—60 proc. och kommunisterna omkring 30 proc. Socialisterna, demokraterna och centeristerna bestå av mellangruppen av de republikanska partierna. Den oerhörda vinst, som de republikanska grupperna gjort på de rödas och tyska svartskjortornas bekostnad, ledda av den chauvinistiske Ludendorff, visar tydligen, vilken underbar förändring på genomsnittstyskens ekonomiska förhållanden, Dawesplanen allaredan åstadkommit.

Tusentals fattiga, vilka vid senaste val röstade för fascisterna eller kommunisterna, på grund av att de voro villiga att göra snart sagt vad som helst för att undfly den nöd, som hotade dem, vände sig i dag från dessa grupper för att rösta för republiken. Socialisterna vunno de största segrarna, men enligt Free Press får man ej förväxla dessa med radikalerna, utan äro de mera "moderata."

Uppgifterna för valet på måndagsmorgonen voro som följer:

Socialisterna 3,522,000, nationalisterna 1,511,000, folkpartiets anhängare 1,384,000, demokraterna 1,250,000, kommunisterna 1,191,000 och fascisterna 408,000 röster. Kanslär Marx, Stresemann och amiral Tirpitz ha blivit återvalda. General Ludendorffs öde är i skrivande stund okänt.

Det nästa kabinettet i Tyskland kommer, av senaste underrättelser att döma, att bli mera konservativt än det förra i trots av socialisternas vinst. Man tror, att republikanerna komma att intaga nationalistiska element i kabinettet i stället för socialister. Troligt är, att president Ebert kommer att först erbjuda socialisterna att bilda kabinett, men att dessa skola misslyckas. Mandatet kommer i så fall att lämnas till dr Marx. Den preliminära officiella uppgiften rörande riksdagsmannavalet har följande utseende: kommunisterna 42, förut 62; Ludendorffnationalisterna 14, förut 32; demokraterna 32, förut 28; Stresemanns folkparti 50, förut 44; vänstra oppositionspartiet eller socialisterna 130, förut 100; högeroppositionen eller nationalisterna 110, förut 106, och 40 platser ha tillfallit smärre partier.

OROLIGT I FRANKRIKE

Herriot har under sista tiden tagit till offensiven gentemot utländska kommunister. Ett stort antal har deporterats och många arresterats. Häftiga demonstrationer med gatustrider ha ägt rum utanför den ryska legationen.

F. W. McGaughe avrättades den 5 dennes för mord å sin fästmö, miss Beatrice Fee.

Om sädesexperterna sålunda ha rätt i sina beräkningar, kommer brist på brödsäd att göra sig gällande, och detta kommer att höja priset tvivelsutan till producentens fördel men konsumentens nackdel. —